

انواع پانسمان

همیشه باید زخم را با پانسمان بپوشانید. چون این کار از عفونت پیشگیری می کند. در موارد خونریزی شدید، پانسمان با فشار آوردن بر روی زخم، به لخته شدن خون کمک می کند. در صورت امکان، از یک پانسمان تمیز بسته بندی شده، استفاده کنید. در صورتی که به پانسمان تمیز دسترسی ندارید، می توانید با هر پارچه تمیز و بدون کرک، یک پانسمان موقتی بسازید. خراش ها و بریدگی های کوچک را می توان با پانسمان های چسبدار پوشاند.

اصول استفاده از پانسمان ها

قبل از دست زدن به هر نوع پانسمان (غیر از چسب زخم)، در صورت امکان، همیشه دستکش های یکبار مصرف بپوشید.

همیشه از پانسمانی استفاده کنید که برای پوشاندن زخم به قدر کافی بزرگ است و می تواند بیشتر از لبه های زخم را هم پوشش دهد.

لبه های پانسمان را بگیرید و انگشتان خود را کاملاً از محلی که در تماس با زخم خواهد بود، دور نگه دارید. مطمئن شوید که پانسمان برای پوشاندن زخم به اندازه کافی بزرگ است.

پانسمان را مستقیماً بر روی زخم قرار بدهید؛ هرگز آن را از کنار به روی زخم نکشید.

اگر خون به داخل پانسمان نشت کرده، پانسمان را برندارید؛ در عوض، یک پانسمان دیگر روی آن بگذارید. اگر خون به داخل پانسمان دوم هم نشت کرد، هر دو پانسمان را کاملاً بردارید و با گذاشتن یک پانسمان تازه به جای آنها، محل خونریزی را تحت فشار قرار دهید.

پس از مداوای زخم، دستکش ها، پانسمان های مصرف شده و وسایل آلوده را در داخل یک

کیسه پلاستیکی مناسب بریزید. همیشه تا زمانی که کارتان با مواد آلوده تمام نشده است، دستکش های یکبار مصرف را خارج نکنید.

پانسمان های تمیز (استریل)

این نوع پانسمان، از یک لایه پانسمان متصل به یک باند رولی تشکیل شده است. این لایه پانسمان از یک قطعه گاز که زیر آن یک لایه پنبه قرار گرفته، تشکیل شده است. پانسمان های تمیز به صورت تکی و در اندازه های مختلف فروخته می شود و برای پیشگیری از آلودگی، در پوشش های محافظ پیچیده شده است اگر چسب روی پوشش این پانسمان ها باز شده باشد، پانسمان دیگر تمیز یا استریل نیست.

احتیاط!

پانسمانی را که از محل خارج شده بردارید و یک پانسمان جدید به جای آن قرار بدهید.

اگر خونریزی به داخل پانسمان نفوذ کرد، یک پانسمان دیگر روی اولی قرار بدهید. اگر خون به درون پانسمان دوم هم نشت کرد، هر دو پانسمان را بردارید و یک پانسمان تازه به جای آنها بگذارید. مراقب باشید که خونرسانی پایین تر از محل پانسمان را مختل نکنید.

۱) چسب روی پوشش را باز کرده، پوشش را کنار بزنید. باند را از حالت پیچیده باز کنید و مراقب باشید که رول رها نشود و به لایه پانسمان دست نزنید.

۲) با گرفتن دو طرف باند، لایه پانسمانی را باز کنید و آن را مستقیماً روی زخم قرار دهید.

۳) انتهای کوتاه (دم) باند را یک بار به دور اندام و پانسمان بچرخانید تا آن را محکم کنید.

۴) انتهای دیگر (سر) باند را به دور اندام بچرخانید تا تمام لایه پانسمان را بپوشانید. دم باند را به حال آویزان قرار دهید.

۵) برای مستحکم کردن باند، در انتهای آن را گره بزنید. گره را مستقیماً روی لایه پانسمان ایجاد کنید تا فشار پایداری روی زخم اعمال شود

۶) پس از محکم کردن باند، گردش خون را در قسمت های پایین کنترل کنید. اگر باند را خیلی سفت بسته اید، آن را شل کنید.

پانسمان های غیراستریل

در صورتی که به پانسمان استریل دسترسی ندارید، می توانید از وسایلی مثل پوشش گازدار یا هر نوع پارچه تمیز بدون کرک استفاده کنید. برای جذب خون و سایر مایعات روی آن پنبه بگذارید. در هنگام استفاده از پانسمان غیراستریل دقت کنید که وسیله ای را که به کار می برید، تمیز باشد. در صورت امکان، دستکش یکبار مصرف بپوشید و انگشتان خود را از قسمتی از سطح پانسمان که در تماس با زخم خواهد بود، دور نگه دارید. به منظور فشار آوردن روی زخم، پانسمان را با نوار چسب یا باند محکم کنید.

احتیاط!

هرگز چسب نواری را دورتادور اندام یا انگشت نبندید چون این کار، گردش خون را مختل می کند.

قبل از استفاده از چسب نواری، کنترل کنید که مصدوم نسبت به چسب آلرژی نداشته باشد؛ اگر آلرژی وجود دارد، از باند استفاده کنید.

هوالشافی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی،
درمانی کرمانشاه
مرکز آموزشی، درمانی امام خمینی(ره)

عنوان:

نکات مهم پانسمان و انواع آن

مرکز آموزشی درمانی امام خمینی (ره)

تهیه کننده

سهیلا علی اسلام

مسئول آموزش به بیمار

سایت بیمارستان:

www.imamkhomaini.kums.ac.ir

منبع:

برونر و سوارث

کد: ۱۳۹۷۶۹-۲۰۲۰

روی زخم و یا صحبت کردن جلوگیری کنید .

۲- برای ضد عفونی کردن زخم از بتادین استفاده

کنید. در مورد زخمهای آلوده قبل از ضدعفونی باید شستشوی زخم با سرم شستشو و در صورت نبود، با آب معمولی یا آب نمک (محلول را می توان با ۹ گرم نمک به اضافه ۱ لیتر آب جوشیده تهیه کرد) انجام شود .

۳- در ضدعفونی زخم ، پنبه آغشته به بتادین از مرکز به سمت خارج به صورت دورانی کشیده شود و پنبه ای که به اطراف زخم کشیده می شود نباید دوباره بر روی زخم مالیده شود .

۴- پانسمان باید به اندازه ای باشد که کاملاً زخم و اطراف آنرا بپوشاند.

۵- و پانسمان باید جذب کننده باشد، چون اگر عرق پوست نتواند بخار شود پوست اطراف زخم مرطوب خواهد ماند و محیط مناسبی برای رشد باکتریها بوجود می آید که از بهبود زخم جلوگیری کرده و یا به تعویق می اندازد.

۶- بانداز را نباید بیش از حد شل یا سفت بست .

۷- نوک انگشتان دستها و پاها را باید باز گذاشت (برای بررسی آگاهی از خونرسانی نوک انگشتان)

پانسمان های دارای گاز

۱)کناره های پوشش گازدار را گرفته، آن را مستقیماً روی زخم قرار دهید.

۲) با یک لایه پنبه، روی پانسمان گازدار را بپوشانید.

۳) گاز و پوشش روی آن را با نوار چسب یا باند رولی محکم کنید.

وسایل موردنیاز برای پانسمان

گاز یا تنزیب استریل ، پنبه استریل ، پد (از لایه هایی از پنبه و گاز یا پارچه دیگری که قدرت جذب ترشحات را دارد، تشکیل شده است) باند نواری و چسب ، قیچی، پنس و مواد ضد عفونی کننده به جای گاز می توان از پارچه خانگی تمیز و غیر پرز دار استفاده کرد. ولی مواد پرز دار و کرکدار (مثلاً پنبه) ، نباید مستقیماً روی زخم گذاشته شود چون رشته ها ممکن است به داخل زخم نفوذ کنند. کلیه وسایل پانسمان حداًالامکان باید استریل باشد. بعضی از وسایل را می توان بوسیله جوشاندن در آب به مدت ۱۰ تا ۲۰ دقیقه از زمان شروع جوش استریل کرده و یا لوازم فلزی را بوسیله شعله آتش می توان ضدعفونی کرد. برای ضدعفونی پارچه های که در دسترس است می توان با اتو کشیدن کار استریل کردن را انجام داد .

قاعده عمومی پانسمان و طرز انجام کار

۱- قبل از شروع پانسمان ابتدا باید دستها و زیر

ناخن ها را با آب و صابون شستشو داد. و پس از آن در صورت امکان ، کمی الکل سفید به دستها مالید. هنگام پانسمان از سرفه و عطسه بر